

Damon (22) is een van de jongste veteranen van Nederland

Wist je dat ons land 113.750 veteranen telt? Dat zijn ongeveer evenveel mensen als het aantal inwoners van de gemeente Ede. 33.134 veteranen zijn tussen de 18 en 40 jaar oud en Damon van 22 is één van hen. Hij maakte enige jaren geleden deel uit van een trainingsmissie in Irak en is momenteel een van de jongste veteranen van Nederland.

Damon (rechts) met een lokale strijder

‘Ik ben sportief en houd van uitdagingen’

Damon is geboren in 1995 en had al op jonge leeftijd voor ogen dat hij militair wilde worden. ‘Mijn buurman was werkzaam bij Defensie en dat sprak mij erg aan. Bovendien ben ik sportief en houd ik van flinke uitdagingen.’ Vanuit zijn mbo-opleiding ging Damon in eerste instantie aan de slag als schutter, maar toen in het oog sprong dat hij goed kon schieten, kreeg hij het aanbod om de opleiding Schutter Lange Afstand (SLA) te volgen. ‘Van de twaalf man die aan de opleiding begon, haalde er maar twee hun diploma,’ vertelt Damon. ‘Ik viel af in de laatste week, met de eindstreep in zicht, maar had het geluk dat ik een week later opnieuw met de cursus kon beginnen.’ Dit keer legde hij het gelukkig wel met goed gevolg af en het goede nieuws kreeg hij nota bene op zijn verjaardag. ‘Toen ik gebeld werd, kreeg ik ook te horen dat ik uitgezonden werd naar de trainingsmissie in Irak. Dat was een gedenkwaardige avond.’ Als voorbereiding kreeg hij een boekwerk met allerlei soorten wapens, dat hij ‘in zijn kop moest stampen’. Veel problemen had hij daar niet mee. ‘Het komt allemaal wel overeen, alleen gaat elk wapen anders in en uit elkaar. In Nederland hadden we al die wapens binnen handbereik en konden we dat oefenen.’

Verschillende soorten missies

De Nederlandse krijgsmacht kent drie verschillende soorten missies: oorlogsmissies, vredesmissies en waarnemingsmissies.

Bij een *oorlogsmissie* worden militairen uitgezonden naar een gevaarlijk oorlogsgebied, alwaar het dan vaak hun belangrijkste taak is om de bevolking te beschermen tegen geweld en hun leefgebied te verdedigen tegen de vijand. Militairen in een oorlogsmissies zijn meestal (zwaar) bewapend en ze zijn geoorloofd die wapens ook te gebruiken. Een bekende Nederlandse oorlogsmissies is bijvoorbeeld de missie in Afghanistan (2001-nu).

Bij een *vredesmissie* worden militairen naar een gebied uitgezonden om de vrede daar te herstellen en te handhaven, bijvoorbeeld nadat een oorlog is beëindigd. De militairen in dit soort missies zijn vaak licht bewapend en dragen regelmatig ook een blauwe VN-helm. Bekende Nederlandse vredesmissies zijn bijvoorbeeld de missies in Bosnië (1992-1995) en in Mali (2013-nu).

De derde missie is een *waarnemingsmissie*. In deze missie worden militairen na een oorlog naar een gebied gestuurd om te controleren of de partijen zich aan de vredesafspraken houden. Deze militairen zijn dan meestal niet of alleen heel licht bewapend. Een voorbeeld van een waarnemingsmissie is die in Bosnië (1995-nu).

De trainingsmissie in Irak, waar Damon aan deelnam, is een voorbeeld van een *vredesmissie*. Damon en zijn collega’s leerden lokale strijders hoe ze met diverse wapens om moesten gaan.

‘Ik voel me een echte veteraan’

Met veel voldoening kijkt Damon terug op zijn uitzending. ‘Het was een supermooie missie. Ik kan niet direct een hoogtepunt benoemen, elk moment was bijzonder. Ik vond het echt leuk om die gasten wat bij te brengen en op die manier bij te dragen aan de strijd tegen IS.’

45 Toch kende zijn uitzending wel de nodige uitdagingen. Zo kon de temperatuur overdag oplopen tot wel 56 graden, waardoor het soms lastig was om de cursisten bij de les te houden. Ook de uitrusting van de Nederlanders liet te wensen over. ‘We hadden helmen waar je bij wijze van spreken soep in kon koken en scherfvesten die nog stamden uit de Tweede Wereldoorlog. Toen we voor onze coalitiegenoten een demonstratie moesten geven, lagen ze nog net niet op de grond van het lachen.’

50 Ondanks zijn positieve ervaring tijdens zijn missie nam Damon toch afscheid van Defensie. Hij wilde namelijk graag een MBO-4-opleiding gaan doen en bij defensie was dit op dat moment helaas niet mogelijk. ‘Ik was nog jong en wilde toch graag een diploma als basis hebben,’ zegt Damon hierover. ‘Bovendien kreeg ik uit het niets een aanbod van een distributiebedrijf om daar aan de slag te gaan en tegelijkertijd mijn diploma te gaan halen. Het belangrijkste voor mij was om dat papiertje te gaan halen.’

55 Desalniettemin voelde Damon zich een echte veteraan. ‘De medaille lag met trots op mijn nachtkastje en ik ging ook naar reünies van de missie. Burgers hebben vaak een apart beeld van wat je hebt gedaan en dan is het mooi om het er met de jongens weer even over te hebben en je ei kwijt te kunnen.’ Inmiddels is Damon weer terug bij Defensie, waar hij ook de MBO-4-opleiding kan doen.

Missiekaart

60 Nederlandse militairen doen al vele decennia mee aan missies over de gehele wereld. Om al die verhalen levend te houden, is de interactieve *Missiekaart* in het leven geroepen. Op deze interactieve missiekaart

65 wordt een selectie van verschillende missies getoond die zijn uitgevoerd in opdracht van de Nederlandse regering. Met behulp van authentiek beeldmateriaal, tekst en interviews lichten de veteranen hun eigen missie toe vanuit

70 verschillende aspecten: het vertrek, het kampeven, het dagelijks bestaan, de contacten met de lokale bevolking, de communicatie met thuis en het leven na de terugkeer. Door de verschillende verhalen te lezen en te beluisteren kun je ontdekken hoe de wereld van veteranen de afgelopen decennia is veranderd. Ben je nieuwsgierig geworden naar de persoonlijke verhalen van veteranen? Je vindt de missiekaart op <http://missiekaart.veteranendag.nl/>.

De interactieve missiekaart

Bron: www.veteraneninstituut.nl/verhalen-van-veteranen/is-jongste-veteraan-nederland/,
<http://missiekaart.veteranendag.nl/>.